FRAMTIDENS BJÄRRED

ANGREPPSSÄTT

KONCEPT

DET EKOLOGISKA SYSTEMET
För att skapa ett hållbart samhälle har vi tagit med oss värdefull kunskap om och insikter från ekologiska system som utgör hållbara sammansättningar av växter, djur och mikroorganismer. Dessa system visar på olika karaktärer och aspekter vilka tillsammans bygger en fungerande helhet. De utgör konceptets bärande idé och därmed vår grund för viktiga designbeslut med målet att göra Framtidens Bjärred till en attraktiv, hållbar och innovativ stadsdel.

BÄRANDE IDÉER
- Nätverk - mönstret av relationerna inom systemet ger nätverket
- Flexibilitet - nätverket är anpassningsbart och kan förändras vid behov
- Mångfald - nätverkets komplexitet ger en robusthet genom mängden länkar och funktioner
- Partnerskap - olika funktioner och dess relationer gynnar varandra och stärker nätverket
- Självreglerande- nätverket korrigerar sig självt genom återkoppling
- Interdependens - ett ömsesidigt beroende mellan systemets alla beståndsdelar
- Samarbete – samverkan mot gemensamma mål
- Återbruk – möjliggör resurshushållning

HEXAGON
För att ge en tydlig identitet och ett fysiskt uttryck för konceptet och dess bärande idéer har vi valt att använda en av naturens egna återkommande former, hexagonen. Hexagonen ger möjlighet till att skapa ett komplext och robust system och möjliggör för aspekter såsom interdependens, nätverk, självreglering, flexibilitet och mångfald. Vi har utgått ifrån en hexagon med 50m långa sidor för att skapa en gatustruktur som har en mänsklig skala och variation.

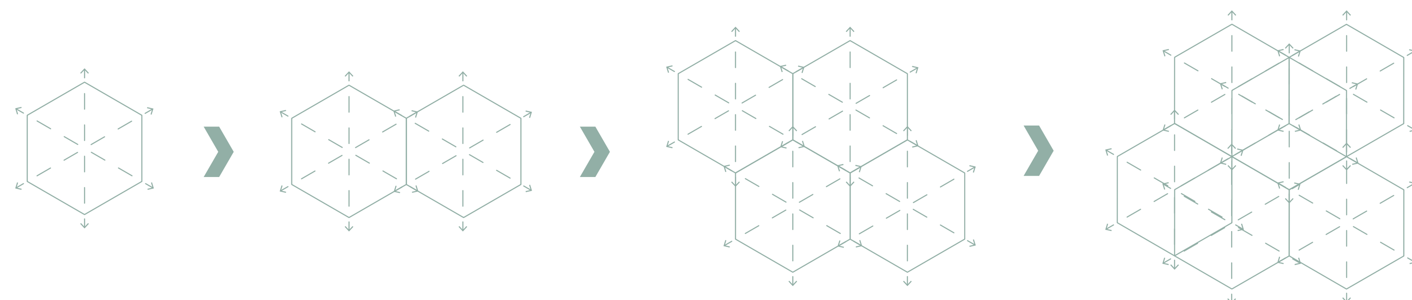

DESIGNPROCESS
De gröna och blå värdena har fått prioritet i vår designprocess och fick ta plats först. Efter det har vi utvecklat ett nätverk (gata/gång/cykel) som utgår ifrån befintliga stråk och målpunkter. Sist kom bebyggelsestruktur och funktioner på plats. Designprocessen har dock inte varit linjär utan cirkulär med konstant återkoppling och utvärdering.

”The more complex the network is, the more complex its pattern of interconnections, the more resilient it will be.” - Fritjof Capra

NÄTVERKSANALYS

SOCIALA NÄTVERK

BEFINTLIGA

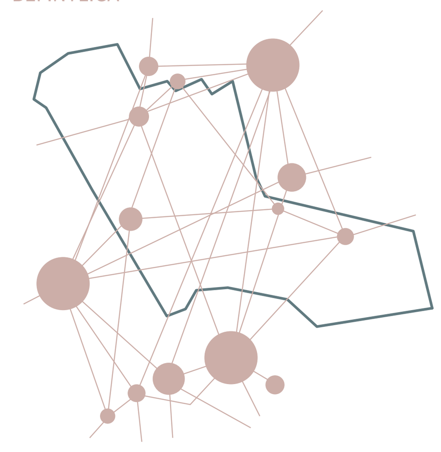

Befintliga mötesplatser inom området finns vid naturreservaten, skolan, förskolan och Otto Pers gård.

FRAMTIDA

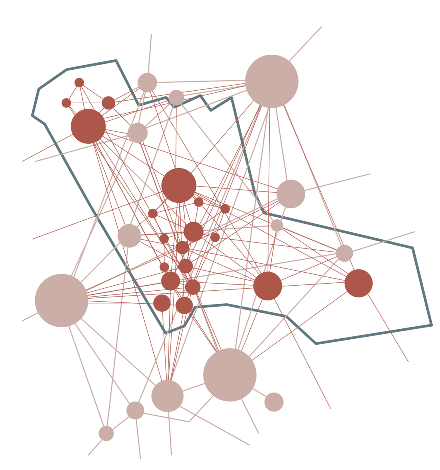

En mångfald av varierande mötesplatser skapas för att ge liv och rörelse till, från och inom området. Som resultat skapas nya möjligheter för samarbete, partnerskap och välbefinnande.

EKOLOGISKA NÄTVERK

BEFINTLIGA

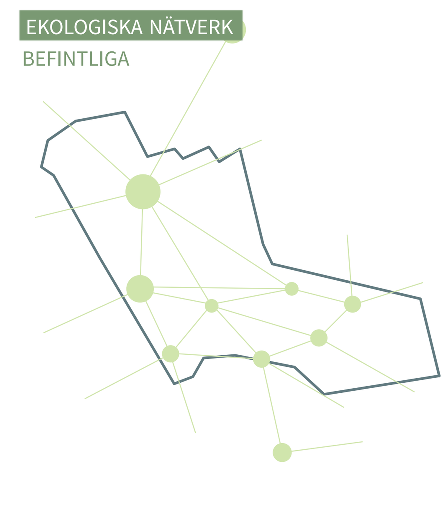

Utöver Plommonskogen och Domedejla är det ekologiska nätverket relativt begränsat idag.

FRAMTIDA

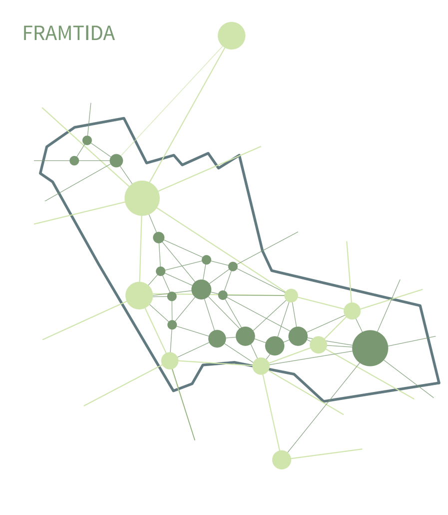

Nya odlingar, parker, grönstråk, vattendammar, våtmarkar, ängar och ädellövskog ökar det ekologiska nätverkets mångfald, komplexitet och robusthet. Nya hållbarhetslösningar ger möjlighet till självreglering och god resurshållning.

EKONOMISKA NÄTVERK

BEFINTLIGA

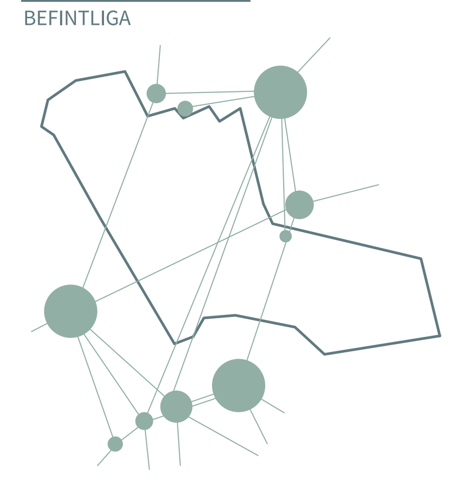

Det ekonomiska nätverket inom området är idag svagt. Närheten till centrum och befintliga bostadsområden ger potential att förbättra detta.

FRAMTIDA

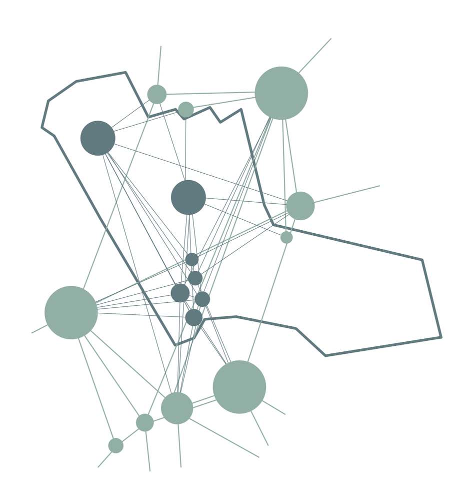

Nya ekonomiska generatorer skapas i form av de boende, förskola, äldrehem, café, restaurang, Återbruket, Verkstaden och Orangeriet. Här skapas möjlighet för samarbete, partnerskap, mångfald och en cirkulär ekonomi.

SITUATIONSPLAN 1:3000

ORANGERIET
Att kunna bygga i direkt anslutning till kompensationsområdet ger större möjligheter för att skapa liv och rörelse i det nya rekreationsområdet. Orangeriet utformas som en entrébyggnad med en identitetsskapande arkitektur. Orangeriet blir ett besöksmål med t.ex. småbutik, café/restaurang, odlingar, utställningar, event och hyrbara lokaler. Omkring Orangeriet skapas en attraktiv parkmiljö med odlingar, fruktlund, sinneträdgård och exempelvis medicinalträdgård. Dessa används som mötesplats och i utbildningssyfte. Här hålls kurser, frö- och växtbytardagar, marknadsdagar, tipspromenader och även midsommarfirande. Stora möjligheter finns för samarbete med Åkerbruket, Verkstaden och Otto Pers gård.

ÅTERBRUKET
Den befintliga sortergården utvecklas till en identitetsskapande målpunkt med fokus på cirkulär ekonomi. Här finns det möjlighet att lämna, låna, köpa och laga produkter. Här kan man köpa en begagnad cykel, lära sig att laga en lampa eller hyra en borrmaskin. Här anordnas event, workshops, föreläsningar, temadagar – allt med fokus på hållbarhet.

VÄLKOMSTPARKEN
Det befintliga grönområdet väster om korsningen gallras och utvecklas för att tillåta ädelövsträd att nå full storlek. Parken ger Bjärreds entré en tydlig grön karaktär och blir ett viktigt grönt stråk från centrum mot Framtidens Bjärred. Med ett framtida hållplatsläge norr om parken blir parken ett viktigt stråk och grön mötesplats. Parken visar Bjärreds satsning på det gröna, en välkomstpark.

VERKSTADEN
Verkstaden är en viktig entrébyggnad och bör gestaltas för att lyfta fram områdets identitet. Verkstaden innehåller en blandning av mindre kontor, små flexibla lokaler på bottenvåningen och bostäder. Verkstaden ligger vid ett busshållplats, nära till centrum och med tillgång till Orangeriets utbud samt rekreationsområdet. Placeringen med närhet till Orangeriet och Återbruket skapar även möjligheter för framtida samarbete och partnerskap mellan de olika verksamheterna.
Norr om Verkstaden föreslås ett parkeringshus med bilpoollösning som kan användas av besökare och verksamma runtom i området.

SPÅRVÄGSKORRIDOR
Utformningen kring Fjelievägen och Västanvägen tar hänsyn till en möjlig framtida gatubredd på 27m som krävs för spårväg. Bebyggelse i anslutning till fyrvägskorsningen får en flexibel utformning som tillåter en möjlig funktionsändring i framtiden från t.ex. bostäder till lokaler. Se streckad linje på planen.

ÄLDREBOENDE/FÖRSKOLA
Äldreboendet och förskolan hanteras som en helhet för att skapa möjligheter för partnerskap och samarbete. BYA för både förskolan och äldreboendet är 1000m². Det finns ytterligare 250m² för en restaurang i anslutning till grönstråket som föreslås vara tillgänglig för allmänheten.
Förskolan och äldreboendet placeras nära till Bjärreds centrum i anslutning till stadsdelsparken där flera gång- och cykelstråk möts. Förskola och äldreboende utformas för att vända sig mot grönstråket där det finns utegym, vatten och lekplatser. En mindre del av förkolans utemiljö kan samnyttjas av allmänheten kvällstid och under helger.
Ett tydligt stråk skapas mot Plommonskogen som ger möjlighet för utomhuspedagogik i skogsmiljö.

REKREATIONSOMRÅDE & NATURRESERVAT
Ett framtida naturreservat som innehåller 7,5 ha ädellövskog (Plommonskogen är 1,8 ha) skapas. Området föreslås planeras och planteras som ett medborgarprojekt. Här finns det möjlighet för t.ex. löpning, promenader och friluftsliv.
Nya sötvattendammar, våtmark och fuktäng skapas för att öka områdets naturvärden. Dessa utformas för att även utjämna dagvattenflödena från Framtidens Bjärred. Här finns det spångar, bryggor och möjlighet för bl.a. fiske, fågelskådning och skridskoåkning. Artrika ängar utvecklas inom området för att vidare utveckla områdets naturvärden. Gröna och blå kopplingar leder norrut från området upp till den nya stadsdelparken, Plommonskogen och Domedejla Mosse. Nya bostäder på Norra Västkustvägen har utsikt över rekreationsområdet.

OTTO PERS GÅRD
Infarten till Otto Pers gård flyttas och tydliggörs. Verksamheter inom djurhållning, utomhuspedagogik och friluftsliv utvecklas. Öppna betesmarker kan skapas i anslutning till Otto Pers gård och skötsel av ängsytor kan samordnas.

STADSDELSPARKEN
Stadsdelsparken är en central, grön och lugn mötesplats. Här finns det lekplatser, utegym, dammar med bryggor, stora träd, ekologiska planteringar och gräsytor för firande, spontan bollek och utomhusgymnastik. En paviljong i parken blir en central samlingspunkt både sommar- och vintertid. Paviljongen kan hyras av t.ex. föreningar och klubbar för olika aktiviteter och möten. En viss del av parken föreslås lämnas över till stadsdelens invånare för att möjliggöra för ett självbestämmande om hur de vill utveckla parken.

PLOMMONSKOGEN
Plommonskogen kopplats till stadsdelsparken via ett varierat grönstråk. Området öster om Plommonskogen utvecklas som skogsbryn för att skapa en buffert mellan bostadsområdet och naturreservatet. Bufferten skapar även möjligheter för utomhuspedagogik och lek i en skogsmiljö utan att naturreservatet påverkas negativt.

DOMEDEJLA MOSSE
Den befintliga gångvägen genom Domedejla mosse är en viktig länk mellan den södra och norra stadsdelen. Norr om Domedejla skapas en grön och lummig lokalpark för den norra stadsdelen. Här finns det även plats för dagvattendammar och artrika ängar.

NORRA STADSDELEN
Den norra stadsdelen är primärt ett bostadsområde och har samma struktur och karaktär som den södra stadsdelen. Huvudgatan genom området fungerar även som huvudstråket mot Rutborgskolan. Stadsdelens struktur tillåter ett mjukt och integrerat möte med jordbruksmarken och en möjlig framtida utbyggnad.

OIKOS

FRAMTIDENS BJÄRRED

STRUKTUR ANALYSER

GRÖNSTRUKTUR

En utveckling av befintlig och ny grönstruktur utgör en grund för en etablering av våra designprinciper. Föreslagna utvecklingsmöjligheter ger en mångfald av funktioner och upplevelserik grönska. Stort fokus har lagts på att skapa en grönstruktur som ger ett nätverk där olika funktioner stödjer varandra och att ekologiska värden kan samexistera med sociala värden, vilket ger goda förutsättningar för en attraktiv och god livsmiljö. Därtill kan den gröna strukturen ge plats för test av innovativa lösningar.

Viktiga designbeslut:
- Utvidga och utveckla befintlig grönstruktur med funktioner och stråk
- Kompensera i första hand inom området, ”härgrönska” och ”härodlat”
- Etablera tydliga spridningskorridorer genom området till befintlig grönstruktur
- Samnyttja grönytor mellan olika funktioner för att skapa attraktivitet, trygghet samt en hög nyttjandegrad sett över dygnet
- Skapa ett nätverk och mångfald i grönstrukturen med funktioner såsom odling, stadsdelspark, våtmarker, ädellövskog, gröna gaturum och tak samt rekreationsområde. Mångfalden ger en robusthet
- Tydlig gräns mellan allmän platsmark och privat mark. Den halvprivata zonen bör ges utvecklingsmöjligheter med fokus på odling, återvinning och hög grönytefaktor
- Låta gaturummens grönska utvecklas med ekologiska värden inom alla växtskikt
- Den gröna entrén ska stå i fokus vilket stärker områdets identitet

BLÅSTRUKTUR

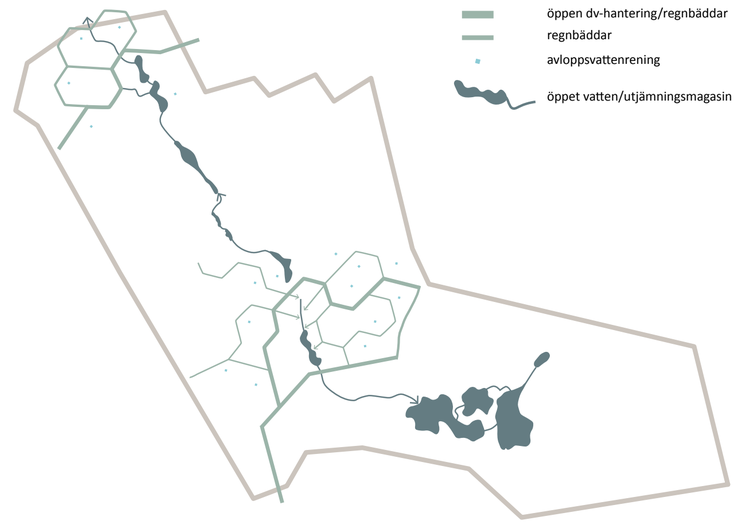

Den blå strukturen tar utgångspunkt i befintliga dammar och vattendrag. Genom områdets naturliga vattenavrinning och fuktiga områden har blåstrukturen fått utvecklas till sammanbindande stråk. Öppet vatten stärker områdets rekreationsvärde, tydliggör kopplingen till havet samt fyller en viktig funktion för dagvattenhanteringen. Områdets grönstruktur och blåstruktur utvecklar tillsammans ett mycket värdefullt nätverk inom och genom området.
Inom den blå strukturen utvecklas nya värden som våtmarker, fuktängar och regnbäddar. Gröna och blå funktioner bildar ett motståndskraftigt system med hög attraktionskraft.

Viktiga designbeslut:
- Vatten ska utgöra en positiv resurs samt integreras i gestaltningen av gatumiljöer, de offentliga rummen och områdets gårdsmiljöer
- Det blå stråket ska koppla samman områden
- Vatten ska utgöra en viktig komponent inom rekreationsområdet
- Områdets struktur ska ge plats för innovativa vattenburna lösningar

GÅNG

Gångnätet är komplext och ger förutsättningar för att röra sig till, inom och genom området beroende på syfte och målpunkt. Stort fokus har lagts på att studera det befintliga gångnätet, etablerade stråk samt behov av nya kopplingar. Vi såg ett stort behov av att skapa en mångfald som ger möjlighet för människor att röra sig fritt genom området. Vi vill så långt som möjligt samordna funktioner vilket utvecklar ett levande och attraktivt nätverk.

Viktiga designbeslut:
- Det ska vara enkelt att färdas till fots och de visuella avstånden ska kortas genom upplevelserik miljö och gaturum i mänsklig skala
- Det primära nätet ska förläggas invid ett aktivt liv mellan husen eller offentliga platser med plats för rekreation
- Skapa trygghet genom god överblickbarhet och genomtänkt belysning
- Gångnätet ska koppla samman befintliga och nya målpunkter
- Möjliggöra för rekreationsstråk genom området, vilket skapar flöde av människor och gör det nya området till en del av en större helhet

CYKEL

Områdets cykelnät, likt gångnätet, bygger på behovsanalysen av den befintliga miljön. Vi vill skapa ett robust system som snabbt och lätt tar människor till, inom och genom området. Målet är att cykeln ska vara det prioriterade transportvalet både för pendling till arbete eller till hållplats för kollektivtrafik samt för fritidstransporter kopplat till rekreation och dagligvaruhandel. Rekreationsområdets utformning och innehåll bidar till att det upplevda avståndet mellan Bjärred/Borgeby/Flädie by kortas.

Viktiga designbeslut:
- De primära cykelstråken går mellan Bjärred/Orangeriet/idrottsplatsen samt mellan Flädie/Orangeriet/Västanleden med koppling till Bjärred/Norra området/Rutborgskolan och Domedejlas förskola
- Ett sammanbindande cykelstråk etableras från rekreationsområdet genom stadsdelsparken och vidare genom Domedejlas naturreservat och vidare genom den norra lokalparken
- Cykelnätverket bygger framförallt på blandtrafik i gemensamt gaturum

GATUHIERARKI

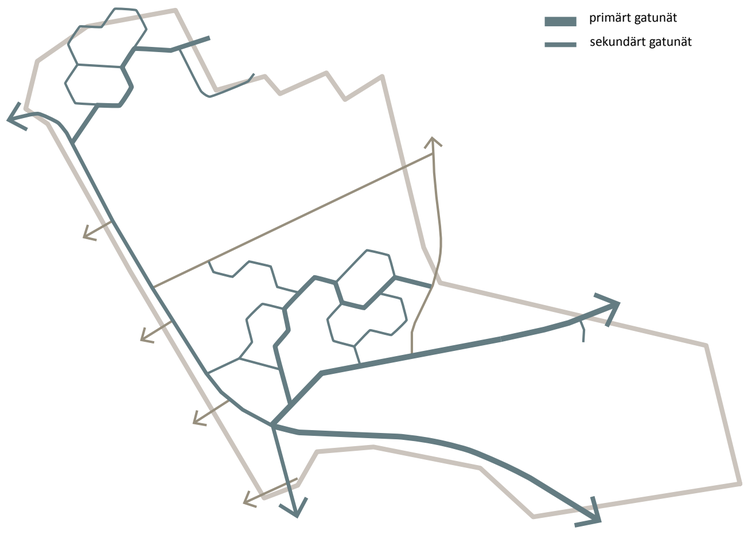

Den utvecklade strukturen har en tydlig identitet och fysiskt utryck genom naturens återkommande form, hexagonen. Strukturen ger flertalet fördelar och möjligheter inom ramen för ett hållbart byggande. Strukturen har stora utvecklingsmöjligheter vidare norr ut med koppling mot redovisade områden i översiktsplanen. Gatan är inte bara ett nät för biltrafik utan ett mångfunktionellt nät baserat på ekosystemtjänster samt en plats att mötas och uppehålla sig på. Målsättningen är att ge invånarna goda förutsättningar för att använda andra transportsätt än egen bil. En ombyggnad av befintliga trafikleder bidrar till att en god boendemiljö säkerställs.

Viktiga designbeslut:
- Funktioner som stödjer varandra, omsorgsfull gestaltning och hög kvalité ska kännetecknа gaturummen
- God orienterbarhet eftersträvas. Det ska vara lätt att utläsa systemets hieraki
- En händelserik miljö skapas genom att gatorna bryts oregelbundet vilket också främjar sänkta hastigheter och en trafikmiljö på de oskyddade trafikanternas villkor
- Genom att fördela trafiken i ett sammanhängande gatunät ökar framkomligheten och sårbarheten minskar vid tillfälliga avbrott då alternativa vägar finns
- Norra Västkustvägen/Västanvägen/Fjelievägen/Norra Västkustvägen omgestaltas till stadsdelsgator vilka möts vid Orangeriet. Ambitionen är att förändra dagens barriärskapande trafikleder, till sammanhållande stadsgator där kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafiken prioriteras
- Parkering löses till huvuddel inom den egna fastigheten under mark

KOLLEKTIVTRAFIK

Det kollektiva resandet ska vara attraktivt för att attrahera till att bryta vanemönster med bil. En ny stadsdel ger underlag för att skapa möjligheter till högre turtäthet. Lokal busstrafik och busstrafik över kommungränserna kommer fortsatt att ha stor betydelse för nuvarande och nya invånare. Kollektivtrafiknätet kompletteras med fler hållplatser vilka utformas med kvalité. För att möta upp till framtidens resande säkerställs en etablering av spårbunden trafik. Hållplatsen vid Verkstaden ges status knutpunkt och det är här en större bilpool etableras och cykelparkering främjas. Kvarteret vid Verkstaden är utvecklingsbart och det är här funktioner som underlättar resandet och ”stopp på vägen” etableras.

Viktiga designbeslut:
- Utformningen av det offentliga rummet ska underlätta för resande och byte mellan kollektiva färdmedel
- Hållplatserna ska placeras med omsorg för att attrahera ett kollektivt resande
- Genom områdena etableras bilpoolstråk med mindre bilpoolsparkeringar som minskar beroendet av egen bil
- Genom norra området finns möjlighet att utveckla nätverket med en skolbusslinje med hållplats vid Rutborgsskolan
- Etablera busslinjer till Flädie station
- Möjliggöra för att ta med cykel på bussen vilket genererar hållbarhet för hela resan från dörr till dörr

BYGGNADSTYPER

Val av byggnadstyper grundar sig i flertalet utvecklade designprinciper. Bebyggelsen ska likt kommunikationsnätverken vara flexibla och utvecklas genom ett ömsesidigt beroende. Mångfalden är viktig för den sociala hållbarheten. Ett varierat utbud av bostadstyper, storlekar på lägenheter och upplåtelseformer ökar mångfalden och den enskildes valmöjligheter och kan även underlätta för hushåll att bo kvar i området och behålla sitt sociala nätverk trots ändrade boendeförutsättningar. Området ges även identitetsskapande bebyggelse i form av Orangeriet, bebyggelse vid Verkstaden samt vid Återbruket. Bebyggelsen ska även utveckla ett samarbete mellan olika funktioner efter behov. Samnyttjande av lokaler bör eftersträvas vilket ger ett stort mervärde för området som helhet men även för den enskilda människan.

Viktiga designbeslut:
- Utforma en sammanhängande, slingrande och varierad bebyggelse längs gatustrukturen
- Genom en variationsrikedom i olika byggnadstyper skapas spännande gaturum där gårdarnas funktioner synliggöras och spontana möten främjas
- Större byggnadsvolymer placeras längs områdets huvudgator
- Gårdsmiljön ges en lägre bebyggelse i form av staddelssvillor, parhus och mindre radhuslängor
- För att öka överblickbarheten placeras byggnader intill gång- och cykelstråk
- Lägre bebyggelse möter den befintliga bebyggelsen intill Löddesnäsvägen
- Bebyggelsen intill Norra västkustvägen utgör en fond åt rekreationsområdet och ger en närvaro kvällstid
- Varierande exploateringsenheter ger förutsättningar för mångfald i utseende, men också i upplåtelseformer.
- Vald sammansättning av byggnadstyper ger en tydlig rumslig struktur där olika funktioner stödjer varandra

FUNKTIONER & ARKITEKTUR

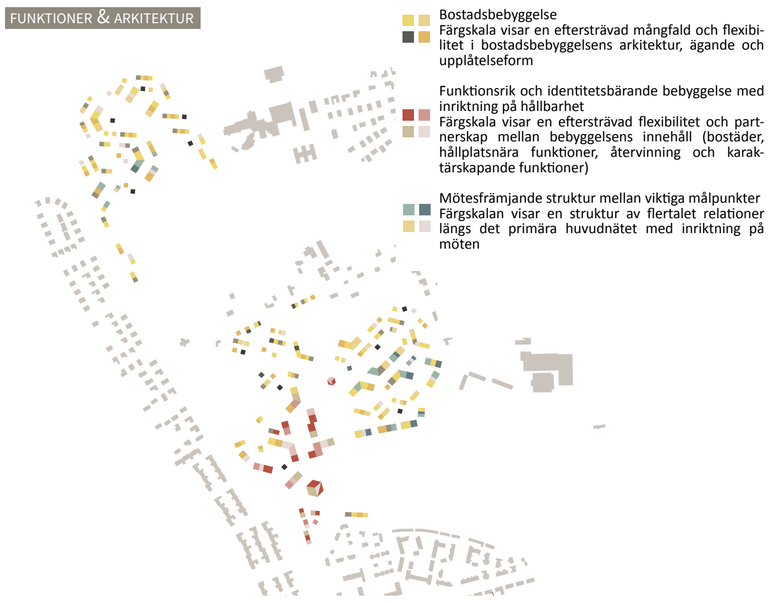

Viktiga karaktärer för områdets funktioner är interdependens och partnerskap. Vi vill skapa förutsättningar mellan olika funktioner som genom ett ömsesidigt beroende stärker varandra och utvecklar området.
Större delen av området består av bostadsbebyggelse. Det är av stor vikt att berika områdena mellan husen med funktioner som främjar samarbete och social hållbarhet både dag- och kvällstid. Därtill att skapa en arkitektur med mångfald som bidrar till en intressant miljö.
Bjärreds centrum ges en tydlig funktionell och visuell koppling till områdets knutpunkt och identitetsskapande funktioner såsom Orangeriet, kvarteret vid Verkstaden och Återbruket. Funktionsstråket sträcker sig vidare in i området längs huvudgatan med funktioner såsom äldreboende och förskola. Befintliga funktioner förstärks och utvecklas.

Viktiga designbeslut:
- Vald struktur låter Bjärred och Borgeby växa ihop men samtidigt behåller sina karaktärer. Funktioner knyts på ett naturligt sätt samman vilket stärker den befintliga strukturen samtidigt som nya flöden skapas till och från funktioner. Detta sker genom tre olika principer:
  1. *Bostadsbebyggelse med samarbete i fokus*
  2. *Funktionsrik och identitetsbärande bebyggelse med inriktning på hållbarhet och partnerskap*
  3. *Mötesfrämjande struktur mellan viktiga målpunkter*
- Bebyggelsestrukturen ska kunna anpassas efter olika behov över tiden. Det ska vara möjligt att ändra användning allt eftersom nya behov uppkommer. Förnyelsen ska kunna genomföras successivt
- Särskilt viktig är blandningen av funktioner längs huvudstråk, knutpunkter för kollektivtrafiken och de allmänna platserna
- Områdets funktioner ska främja möten mellan människor. Gator, platser och grönområden är formella och informella mötesplatser
- De offentliga och halvoffentliga rummen ska få ta plats
- En av rekreationsområdets och grönstrukturens viktiga funktion är att locka besökare till området. Området blir mer levande då fler har anledning att besöka och vistas där, även de som inte bor där
- Här ska man kunna vistas utan krav på inträde, konsumtion eller prestation

UTBYGGNADSORDNING

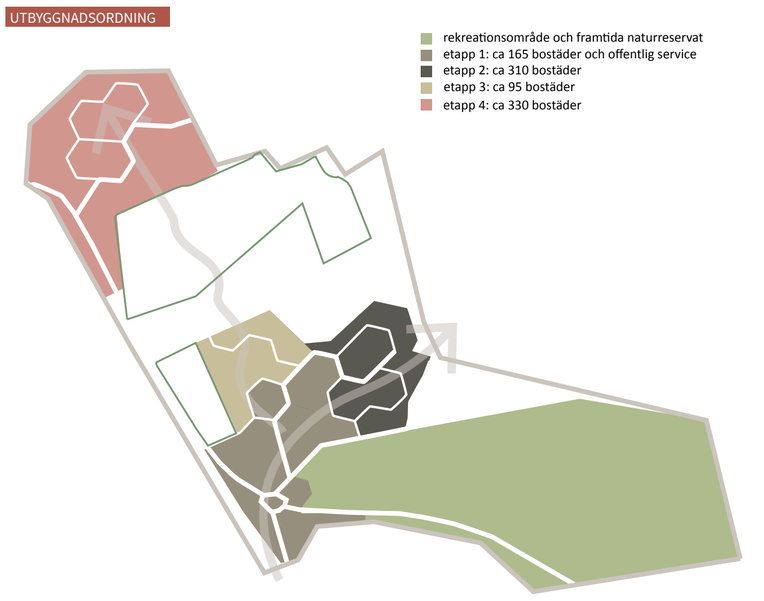

Genomförandeplanering är ytterst viktig för att nå uppsatta mål och ambitioner för området. Planeringen bör försöka beakta fördelarna med en jämn bebyggelsetakt samtidigt som målsättningen är att färdigställa områdena i rimligt tempo. Att minimera störningar för omgivningen bör beaktas genom hela processen.

Planen ovan visar en möjlig strategi för lämpliga utbyggnadsetapper över tid i pilarnas riktning. Vi ser en utveckling som tar sin utgångspunkt i områdets entrépunkter, identitetsskapande funktioner och relation till Bjärreds centrum. Vår design av området ger en flexibilitet vad gäller utbyggnadsetappernas omfattning, då nätverket är anpassningsbart och hållbart. Vi ser att det är viktigt att i ett tidigt skede säkerställa det väst- östlig huvudnät med dess funktioner. Detta för att etablerar målpunkter och nya kopplingar inom och genom området för dagens Bjärred- och Borgebybor.

Vi förordar att de båda bebyggelseområdena (söder/norr)planläggs i sin helhet för att säkerställa ett genomförande med en helhetssyn av valda system och funktioner vilka underbyggs med en samordning av erforderliga utredningar. Därtill bör viktiga kommunikationsstråk planläggas för att säkra framtida spårbunden kommunikation. Rekreationsområdet kan utvecklas över tid, i takt med att befintlig natur/åkermark tas i anspråk för byggnation. Vi ser dock ett stort värde i att rekreationsområdet och därtill vårt gröna- och blåa stråk genom området anläggas i sin helhet i ett inledande skede. Detta för att etablera en attraktiv målpunkt för både boende och besökare.

Att etablera allmän platsmark med dess värden stärker förutsättningarna för att det nya området ska bli en naturlig del av Bjärred och Borgeby.
Etappindelningen kommer att förändras över tid, då vissa projekt kommer att försenas och andra kommer att tidigareläggas. En väl vald utbyggnadsordning med kontinuerlig uppföljning mot projektets mål och ambitioner ger goda förutsättningar för att nå kommunens mål och vision för området.

OIKOS

FRAMTIDENS BJÄRRED

SAMMANHANG

Området har en tydlig identitetsskapande struktur som samtidigt bidrar till en fungerande helhet. De nya målpunkterna skapar rörelser till, från och genom området. Kopplingen till Flädie by stärks med nytt cykelstråk och det mentala avståndet minskas genom ett variationsrikt rekreationsområde.

VOLYMSTUDIE

Volymstudie på flygfoto: Välkomstparken, Orangeriet och Verkstaden till vänster. Äldreboendet, förskolan och stadsdelsparken till höger.

PRINCIP BOSTADSKVARTER 1:400

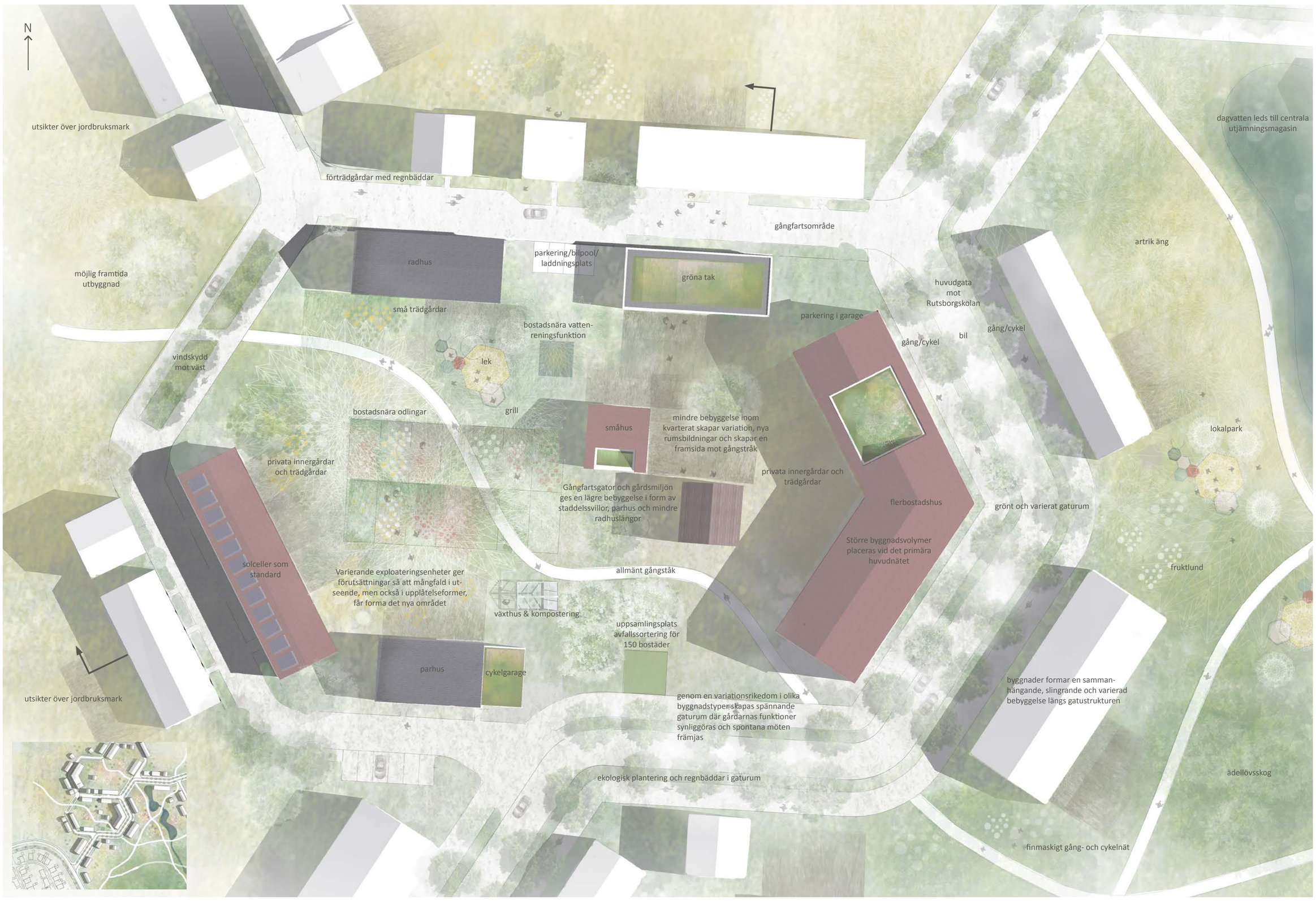

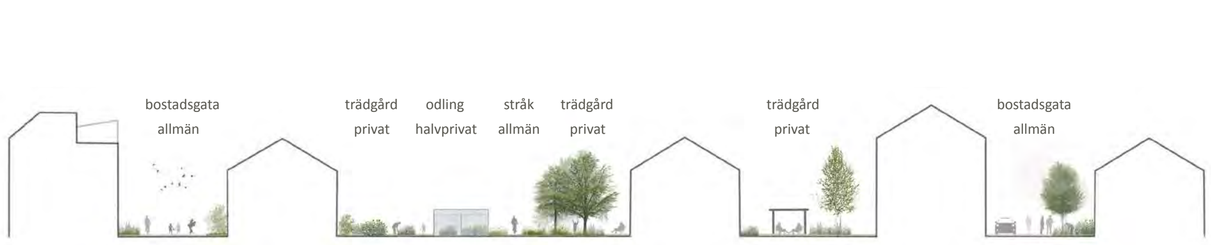

SEKTION 1:400

Fotomontage: Vy över bostadskvarteret från nordväst

DAGVATTEN

Gröna tak och markytor används för att fördröja dagvatten. DV-avrinning från tak och hårdgjorda ytor samlas först i en tank för bevattning där det är lämpligt och leds sedan vidare till regnbäddar. Regnbäddar i gatan leder dagvatten vidare till infiltrationsytor och utjämning-smagasin i grönstråket. Sensorer används för att reglera vattennivåer och t.ex. tömma utjämningsmagasin innan skyfall kommer.
Trots en hög andel grönytor ökar dagvattenavrinningen med utbygganden av den nya stadsdelen. Merparten av dagvattnet från den södra stadsdelen leds söder ut under Norra Västkustvägen till dagvattendammar i rekreationsområdet. Detta görs för att inte påverka eller be-lasta Domedejlas vattensystem. Dagvatten från den norra stadsdelen leds först till utjämningsmagasin och sedan vidare till Löddesån.

AVLOPPSVATTEN

Ytor för avloppsvattenrening har tagits med i strukturen vid varje kvarter. Det pågår ett internationellt pilotprojekt som undersöker användningen av miljövänliga biofilter och elektroledande material för att hantera och rena avloppsvatten från bostäder till en nollen-ergikostnad, så kallad ”electro wetlands”. Projektet heter iMETland och pågår i bl.a. Ørby i Danmark. Detta kan vara en innovativ lösning som kan testas på plats i Framtidens Bjärred. Se www.imetland.eu

AVFALL

Sex uppsamlingsplatser för återvinning ingår i strukturen. Varje uppsamlingsplats har en yta på ca 50m² och kan hantera återvinning av de vanligaste fraktionerna för ca 150 bostäder. Uppsamlingsplatserna innehåller nedgrävda djupbehållare som töms av sopbil. Hushållsnära sortering ökar andelen sorterat avfall och minskar tömningsfrekvensen. Kompostering av grönavfall kan ske på den egna fastigheten, kvartersmark. Sortering av grovavfall sker på Återbruket.

BYA/BTA

Total BYA = 32 894m²
Genomsnittlig bostadsyta = 100m²
Totalt behov = 900 bostäder
90 000/32 894 = 2,73 våningar

Etapp 1:
BYA: 6134m²
BTA: 16 746m² = 168 bostäder

Etapp 2:
BYA: 11306m²
BTA: 30865 m² = 308 bostäder

Etapp 3:
BYA: 3510 m²
BTA: 9582 m² = 96 bostäder

Etapp 4:
BYA: 11944m²
BTA: 32607m² = 326 bostäder

OIKOS

FRAMTIDENS BJÄRRED

ENTRÉ FRAMTIDENS BJÄRRED

Fotomontage: Vy över det nya rekreationsområdet från Norra Västkustvägen. Återbruket, Orangeriet och Verkstaden syns i bakgrunden. Designpriciperna och strukturen tillåter en stadsdel att växa fram som är attraktiv, innovativ och hållbar.

GATUSEKTIONER 1:200

HUVUDGATAN - SÖDRA STADSDELEN

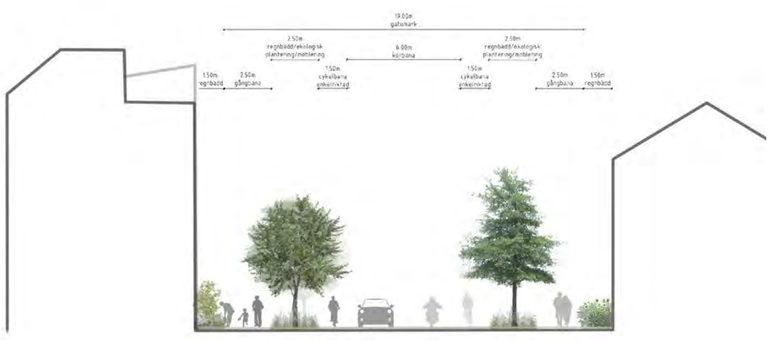

Huvudgatan genom områdets södra stadsdel ges en tydlig stadsmässig men grön gestaltning. Cykeltrafik prioriteras med egna cykelbanor i båda riktningar längs körbanan. Dagvatten leds till planteringar längs med gatan som fungerar som regnbäddar. Trädallén innehåller en variation i trädarter och planteringar under träden väljs för att ge en vattenreningsfunktion. Gångbanor ligger bredvid husfasaderna där entrédörrar och fönster finns i bottenplan. Förträdgårdar skapas för att hantera takvatten, ge grönska samt ge möjlighet till spontana möten. Gatan är 19m bred och höjd/bredd förhållande blir ca 1:1,5.

Huvudgatan genom områdets norra stadsdel är också 19m bred men har istället en separerad gång- och cykelbana. Detta för att gatan även kommer att fungera som ett huvudstråk för biltrafik till och från Rutborgskolan och därför kan en tydligare separering för cykel vara önskvärd.

Perspektiv: Vy över huvudgatan mot Orangeriet och Verkstaden med förskolan och dess angöring till vänster.

Perspektiv: Vy längs huvudgatan där högre bebyggelse förstärker gaturummet.

NORRA VÄSTKUSTVÄGEN

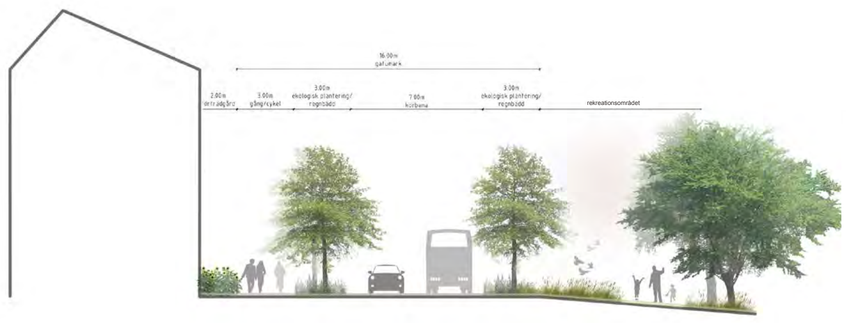

Norra Västkustvägen utformas som en stadsgata som signalerar till trafikanter att de har kommit fram till Bjärred och Borgeby. Den befintliga trädallén behålls och kompletteras in mot stadens entré där man möter Orangeriet och Verkstaden. Bebyggelsen norr om N. Västkustvägen förstärker gaturummet och fungerar som bullerskydd för bostadsområdet mot norr. Ett antal övergångsställen skapas för att säkerställa att gatans barriäreffekt minskas. Den befintliga planskildkorsningen behålls och utvecklas som ekologisk korridor. Siktstråk öppnar upp över det nya rekreationsområdet och den nya stadsdelsparken som ger ett inbjudande och välkomnandeintryck. Gatan varierar mellan 16m -19m.

FJELIEVÄGEN

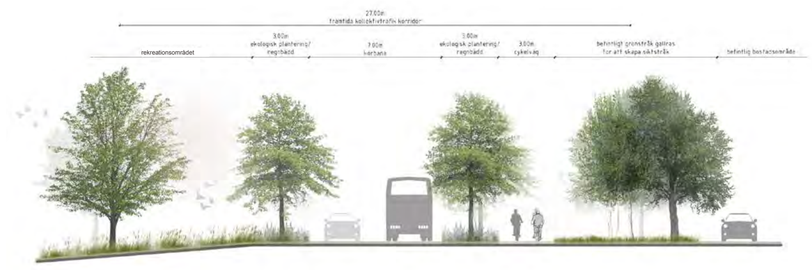

Fjelievägen utformas också som en stadsgata med trädallé men med en mer subtil övergång från ”landsbyggd” till ”stad”. Söder om Fjelievägen utvecklas ett parkstråk som skapar siktstråk mellan den befintliga bostadsbebyggelsen söder om Fjelievägen och det nya rekreationsområdet norr om Fjelievägen. Längs gatans södra sida byggs en dubbelriktad cykelväg mot den framtida järnvägsstationen vid Flädie by. Viktiga siktstråk mot Orangeriet och stadens entré finns från Fjelievägen och bör beaktas i gatans utformning.

BOSTADSGATA

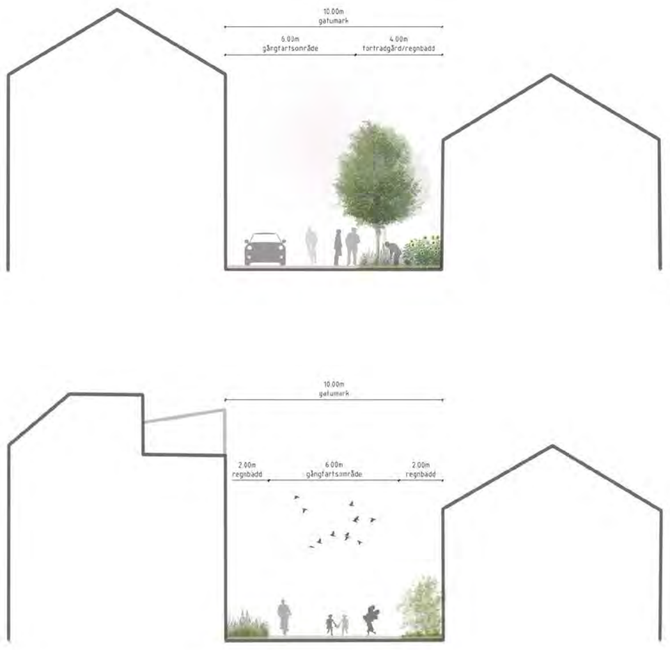

Bostadsgator utformas som gångfartsområden med mycket grönska. De är 10m breda och har en variation i form där förträdgårdar och möbleringszoner varierar i storlek och placering i gaturummet. Höjd/bredd förhållande blir från 1:1 till 1,5:1.

FYRVÄGSKORSNING

Rondellen, Fjelievägen och Österleden upplevs idag som en trafikapparat, utformad efter bilen. Rondellen byggs om till en fyrvägskorsning. Denna lösning ger:

- ett smalare gaturum
- en mer mänsklig skala
- kortare sträckor för gång- och cykel
- en mer stadsmässig karaktär som signalerar att man är i staden
- byggbar mark öster om korsningen i direkt anslutning till det nya rekrationsområdet
- ett tydligt stråk till och från Bjärreds centrum

Förslaget visar en principlösning och en justering av korsningens geometri är möjlig utan att de ovannämnda principerna går förlorade.

OIKOS

Ordet *ekologi* kommer från det grekiska ordet *oikos* som betyder hushåll eller hushållning på svenska.

OIKOS